

INFORMATIE GROEP 5/6

Les 6: Battle of the beiaardiers

Algemene informatie

- Groep: 7 en 8
- Tijdsduur: 30 – 45 minuten voorbereiding, 30 minuten presentaties/battle, 10 minuten nabespreken
- Onderwerp(en): beiaardiers, beiaardmuziek
- Leergebieden: geschiedenis, cultureel erfgoed, muziek
- Vaardigheden: communiceren, samenwerken, sociale en culturele vaardigheden
- Begrippen: beiaard, beiaardier
- Kerndoelen: 4: De leerlingen leren informatie te achterhalen in informatieve en instructieve teksten; 5: De leerlingen leren naar inhoud en vorm teksten te schrijven met verschillende functies, zoals: informeren, instrueren, overtuigen of plezier verschaffen; 51: De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren; 56: De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Korte uitleg van de les

De leerlingen verdiepen zich in 4 verschillende beiaardiers en kiezen de beste in een muziekbattle.

Nodig

- Eventueel: het sprookje van de grote beiaardier
- De teksten over de 4 beiaardiers
- Mogelijkheid om muziek te luisteren vanaf YouTube, dus bv laptops/tablets en koptelefoons
- Mogelijkheid om met de klas een muziekbattle te doen, eventueel ruimte met een podium en geluidsinstallatie

Leerdoelen

- De leerlingen begrijpen dat beiaardmuziek een samenspel is van de techniek van de beiaard en de techniek van de speler (en zijn smaak natuurlijk)
- De leerlingen weten dat het beiaardspel is veranderd in de loop der jaren
- De leerlingen weten dat het beiaardspel ook wel altijd zal blijven veranderen, omdat de maatschappij, de techniek en de smaak veranderen
- De leerlingen kunnen een eigen mening formuleren over beiaardmuziek

Voorbereiding voor de leerkracht

- Als je werkt met papier: kopieer de teksten voor de leerlingen
- Als je digitaal werkt: zorg dat de teksten klaarstaan
- Verdeel de klas in groepjes van ongeveer 4 leerlingen
- Zorg ervoor dat de groepjes naar muziek kunnen luisteren zonder anderen te hinderen

LESBESCHRIJVING GROEP 5/6

Les 6: Battle of the beiaardiers

Introductie

Ter introductie op de opdracht 'the battle of the beiaardiers' kun je het verhaal voorlezen (of zelf laten lezen): 'Het Sprookje van de Grote Beiaardier'. Dit verhaal staat in het boek Zingend Brons van Luc Rombouts (pp. 108-111) en is voor dit doel licht bewerkt.

Naar aanleiding van het verhaal kun je met de leerlingen praten over:

- Hoe moeilijk blijkbaar het spelen op de beiaard is. Hebben de leerlingen daar (al) een idee van?
- Het verschil tussen zelf spelen en mechanisch spelen (wat is dat, mechanisch spelen? > dat is met een muziektrommel, zoals in muziekdoosjes)
- De moraal van het verhaal. Het komt goed met Jan als hij kerkelijke muziek speelt. Een beiaardier mocht over het algemeen niet zomaar zelf weten wat hij speelde. Hij speelde in dienst van de stad, of van de kerk. Die bepaalde wat er op de beiaard klonk. Maar wat de beiaardier speelde hoorde je natuurlijk overal, of je wilde of niet. En daar kon en kan iedereen een mening over hebben (op naar de battle!).

Extra ideeën

- Beeldende les: Maak een tekening of schilderij die bij het verhaal past.
- Nederlandse les: Laat de leerlingen een verhaal schrijven vanuit de persoon van Marieke. Marieke houdt een dagboek bij. Wat schrijft ze daarin, vanaf de dag dat ze Jan voor het eerst heeft horen spelen?

LESBESCHRIJVING GROEP 5/6

Les 6: Battle of the beiaardiers

Uitvoering

De leerlingen verdiepen zich groepsgewijs in 3 beroemde beiaardiers uit het verleden en 1 hedendaagse beiaardier (Jacob van Eyck, Jef Denijn, Jacob Vincent en Malgosia Fiebig).

Verloop van de les

1. Verdeel de beiaardiers over de groepjes. Bijvoorbeeld acht groepjes van vier of drie leerlingen. Dan hebben steeds twee groepjes dezelfde beiaardier.
2. De groepjes bestuderen de informatie over hun beiaardier. Bijvoorbeeld met de expert-methode: iedereen leest een deel en vertelt daarna aan de rest van het groepje de hoofdpunten.
3. Het doel van het bestuderen van de informatie is dat de leerlingen hun eigen beiaardier kunnen aanprijzen in de context van zijn tijd. Wat maakt(e) hem zo bijzonder of vernieuwend in die tijd? Waarom is zijn (haar) muziek mooi of goed of knap?
4. De groepjes komen per beiaardier bij elkaar zodat er vier grotere groepen zijn. Elk met een eigen beiaardier. Iedere groep maakt een poster van de eigen beiaardier waarop de hoofdpunten staan (de leerlingen kunnen hiervoor de werkbladen Poster Beiaardier gebruiken).
5. De vier groepen luisteren samen naar de muziek van de eigen beiaard.
6. Iedere groepje bereidt een voorstelling voor aan de hand van de poster.
7. In de voorstelling vertellen de groepjes (wervend) over de eigen beiaardier. Ze prijzen hem/haar echt aan!
8. Als alle groepjes geweest zijn, hangen er vier posters van vier beiaardiers. Van elke beiaardier wordt het muziekstuk ten gehore gebracht. De leerlingen luisteren en kijken tegelijkertijd naar de bijbehorende poster.
9. De uitverkiezing van de beste beiaardier volgt. De leerlingen doen dit volgens hun eigen smaak, maar ook met de kennis (de context) over die beiaardier in zijn tijd.

Afsluiting

Als je wilt, geef je punten voor de presentaties: hoeveelheid informatie, ter zake doende informatie, duidelijk verteld, wervend en overtuigend gebracht.

Leg een link met het heden. Hoe smaak verandert, hoe het publiek verandert (en hoe de instrumenten zijn veranderd) en over dat de beiaard altijd met zijn tijd is meegegaan en zal moeten meegaan.

Verwoorden

Reflectie

- Wat hebben we gedaan?
- Welke beiaardier is nu de allerbeste?
- Hoe kun je bepalen of een beiaardier goed is en wie bepaalt dat?
- Is het goed dat een beiaardier meegaat met zijn tijd of is het beter dat hij/zij blijft spelen op de oude manier, omdat het een oude traditie is?